خاطرات ناب

زنان و هویت اسلامی

فریبا تدریسی

*مسئول بسیج جامعه زنان سپاه محمد رسول‌الله(ص) تهران بزرگ

فضای پس از انقلاب اسلامی، فرصتی جهت پالایش اندیشه‌های منفی نسبت به زنان و نفی افکار در مورد شخصیت و خصوصیات آنها ایجاد کرد. زن، دیگر عنصر تزئینی برای اهداف تجاری و مادی نبود که جذابیت جنسی و فریبایی او، ملاک ارزشمندی وی باشد. هویت و هنر زن بودن و تعریف زن نمونه در نظام ارزشی پس از انقلاب به ویژه در دوران دفاع مقدس دگرگون شد و زنان دریافتند هویت انسانی که اسلام برای آنان قائل است در پرتو فضای جنگ قابل حضور و اثبات می‌باشد؛ بنابراین با تحرک، پویایی، وقار، شجاعت و ایثار بر تفکرات موهومی که قرن‌ها زن را موجودی ضعیف، منفعل و شیء گونه تعریف کرده بود، خط بطلان کشیدند.

زنان مسلمان ایرانی با الهام از تعالیم اسلامی با شجاعت و شهامت وصف ناشدنی در صحنه‌های مختلف حتی در میدان‌های رزم حضور یافتند. خواهران بسیج و سپاه از جمله زنانی بودند که در منطقه عملیاتی در دوران دفاع مقدس باقی ماندند. نقش زنان در هنگام بروز جنگ و دفاع یک ملت در برابر حمله دشمن، تنها اعزام مردان به صحنه نبرد نبوده است بلکه حمایت و پشتیبانی از نبرد، تحریک و تشویق مردان به حضور مداوم در جبهه، مراقبت از کودکان و حفظ کانون گرم خانواده، مراقبت و پرستاری از مجروحان و مداوای زخمی‌ها، قبول مسئولیت و انجام وظیفه به جای مردان و آزادسازی ایشان برای شرکت در جنگ، حفظ سنگرهای پشت جبهه و بسیاری موارد دیگر از جمله عوامل مهمی هستند که تأثیر مستقیمی بر روحیه رزمندگان و سرنوشت جنگ تحمیلی داشت. می‌توان گفت زنان، به عنوان بخشی از جامعه انسانی، مسلماً در هر یک از صحنه‌های مختلف اجتماع، خصوصاً در عرصه دفاع، ایفاگر نقشی اساسی می‌باشند. زنان در تمام زمینه‌های تربیتی، اجتماعی- سیاسی، فرهنگی و اقتصادی در جامعه حضور فعال داشته‌اند و طی دفاع مقدس امت اسلامی در برابر استکبار جهانی، زنان به عنوان نیمی از پیکر اجتماعی نقش مؤثری ایفا نمودند.

اگر مادران، همسران و خواهران و دختران شهدا در بین ما نبودند و شاهد افتخار آنها بر شهادت عزیزانشان نبودیم، اینک به طور قطع و یقین، فرهنگ ایثار و روحیه شهادت‌طلبی در میان مردم نبود. رسالت امروز ما بسی سنگین‌تر است. اگر دیروز، ما با تهاجم نظامی دشمن مواجه بودیم، امروز با جنگ نرم آن مواجهیم که این برای هر جامعه‌ای، حربه‌ای بس برنده‌تر است. از این رو باید خود را موظف و مکلف بدانیم تا با توکل به خدا و با سلاح ایمان، علم، عفت، پاکدامنی، ایثار، شجاعت و شهامت و با الگوپذیری از اهل‌بیت (س) زمینه ظهور منجی عالم بشریت حضرت مهدی (عج) را فراهم آوریم.

و در آخر عرض می‌کنم یک بسیجی که نمونه بارز آن در عصر حاضر در وجود امام راحل (ره) و مقام معظم رهبری (مدظله العالی) متبلور است باید دارای خصوصیات و محسنات عالی باشد که عمده آنها را می‌توان در اطاعت از ولایت فقیه، اخلاص، تواضع و فروتنی، غیرت دینی، حسن خلق، شجاعت، مردمی بودن و شهادت‌طلبی یافت.

بسیج خانواده و سبک زندگی اسلامی

گفت‌وگوی «جوان» با مینو اصلانی مسئول بسیج جامعه زنان کشور

می‌خواهیم عدالت جنسیتی را در جامعه محقق کنیم

فاطمه عرفانیان | جوان

صغری خیل فرهنگ

مقام معظم رهبری «سبک زندگی» را بخش اساسی و حقیقی پیشرفت و تمدن‌سازی نوین اسلامی می‌دانند و با دعوت از نخبگان و صاحبان فکر و اندیشه برای پرداختن به این مفهوم مهم و آسیب‌شناسی وضع موجود سبک زندگی در ایران بر چاره‌جویی در این زمینه تأکید داشتند. چهارمین روز هفته بسیج امسال «بسیج خانواده و سبک زندگی اسلامی» نامگذاری شده است. از آنجا که بخشی از سبک زندگی به جامعه زنان کشور برمی‌گردد با خانم مینو اصلانی مسئول جامعه بسیج زنان کشور به گفت‌وگو نشستیم تا از نگاه این تشکل که بزرگ‌ترین تشکل بانوان در کشور است با موضوع سبک زندگی آشنا شویم.

زنان چگونه می‌توانند در تغییر سبک زندگی کنونی و ترویج سبک زندگی ایرانی - اسلامی نقش داشته باشند؟

زنان به عنوان پایه و رکن خانواده نقش تأثیرگذاری در ترویج سبک زندگی اسلامی دارند و مهم‌ترین نقشی که اسلام بر عهده زن نهاده که زن با ایفای آن می‌تواند زیربنای ساخت یک جامعه اسلامی را تضمین کند، نقش تربیتی است که در واژه مقدس «مادر» خلاصه می‌شود. این نقش در نهاد خانواده ایفا می‌شود که در کنار نقش‌هایی چون همسری تعریف می‌شود. امام خمینی(ره) درباره نقش زن فرمودند: زن با تربیت صحیح خودش انسان درست می‌کند و با تربیت صحیح خودش کشور را آباد می‌کند.

از سوی دیگر می‌بینیم که اسلام به حفظ نهاد خانواده اهتمام ویژه‌ای دارد. در یک جمله می‌توان گفت خانواده شاهراه اصلی رسیدن به پیشرفت و کمال است و همین جایگاه مهم سبب شده که دشمنان به روش‌های مختلف درصدد ضربه زدن به این جایگاه باشند، تا با هدف گرفتن خانواده و تقدّس‌زدایی و از بین بردن کارکردهای آن جلوی پیشرفت جامعه را بگیرند زیرا پیشرفت و سلامت جامعه در گرو خانواده سالم است. آنها با درک نقش محوری و اهمیت جایگاه زن در خانواده به خوبی دریافته‌اند که برای رسیدن به اهداف خود گام اول را باید از این نقطه آغاز کنند. تفکر بسیجی اما در طول سال‌های پس از انقلاب اثبات کرد ظرفیت بالایی برای اجرا و ترویج سبک زندگی اصیل ایرانی - اسلامی دارد و با عنایت به عضویت ده‌ها میلیون ایرانی در نهاد بسیج از جمله بسیج زنان، تفکر بسیجی قابلیت آن را دارد تا سبک زندگی اصیل ایرانی - اسلامی را به طور تمام و کمال در کشور ترویج نماید. ما در بسیج جامعه زنان کشور تلاش داریم مؤلفه‌های سبک زندگی اسلامی را در بین زنان جامعه ترویج دهیم و شاخص‌های زندگی ایرانی - اسلامی را احصا کرده و در اختیار رده‌ها و استان‌ها قرار داده‌ایم و در بیش از ۱۶ هزار پایگاه مقاومت این طرح‌ها ادامه دارد.

فعالیت‌های ترویجی شما در چه قالب‌هایی صورت می‌گیرد؟

بسیج جامعه زنان برنامه‌های راهبردی خود را با هدف الگوسازی از زنان موفق و برتر، تبیین حجاب در جامعه، کمک به تحقق خانواده در تراز انقلاب اسلامی و شناسایی چهره‌های ملی از میان شهیدان زن جهت ارائه الگو به زنان و دختران طراحی می‌کند و در حوزه رویکرد نیز تعمیق و گسترش باورها با الگوسازی از زنان موفق و مؤثر از طریق ساخت مستند، چاپ بروشور و ویژه‌نامه‌ها و برگزاری همایش‌ها سعی دارد تا به ترویج مبانی دینی و ارزش‌های انقلاب بپردازد.

این برنامه‌ها و رویکردها چگونه اجرایی می‌شود؟

دوره‌های مربیگری عفاف و حجاب به منظور تربیت مربیان در راستای پاسخگویی به شبهات جوانان در خصوص عفاف و حجاب برگزار می‌کنیم. افراد آسیب‌دیده شناسایی می‌شوند و در جهت تغییر رفتار آنان برنامه‌هایی اجرا می‌شود، نشست‌های شناسایی آسیب‌های اجتماعی با موضوع عفاف و حجاب با حضور زنان خانه‌دار در پایگاه‌های بسیج کشور برگزار می‌شود و از حامیان حجاب در جهان نیز تجلیل و تقدیر به عمل می‌آید.

چاپ بیش از ۱۰۰ جلد کتاب طی سال‌های اخیر و برگزاری کارگاه‌های مهارت‌های زندگی برای حفظ بنیان خانواده و تولید فیلم، کلیپ و مستند هر کدام دانشگاهی برای فراگیری علم و اخلاق و بستری مناسب برای ترویج سبک زندگی اسلامی - ایرانی بوده است.

معرفی ۷ هزار زن شهید به عنوان الگو به نسل جوان از طریق چاپ کتاب و راه‌اندازی سایت شهدای زن از دیگر اقدامات اجرایی بسیج جامعه زنان است.

یکی از برنامه‌های فراگیر بسیج تشکیل حلقه‌های صالحین است. آیا موضوع سبک زندگی هم در این حلقه‌ها به ویژه حلقه‌های مربوط به بانوان مورد بحث قرار گرفته است؟

بله زنان با هدف بصیرت‌افزایی و شبکه‌سازی در حلقه‌های صالحین گرد هم می‌آیند و به بحث و گفت‌وگو و تبادل نظر در مورد موضوعات زن و خانواده می‌پردازند و با کسب اطلاعات به مقابله با جنگ نرم دشمن می‌روند. آشنایی با معضلات ماهواره و شبکه‌های اجتماعی مجازی، بحران زنان در غرب و آموزه‌های دینی و اعتقادی در این حلقه‌ها مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد. البته اصلاح سبک زندگی نیازمند بهره‌گیری از الگوهای عملی هم است که از جمله در سفر راهیان نور این الگوها ارائه می‌شوند و به دختران و زنان نشان می‌دهیم که چگونه برای خوب و درست زندگی کردن باید تلاش کنند همانگونه که رزمندگان دوران دفاع مقدس نیز همانند جوانان امروز مشکلاتی را در زندگی خود داشته‌اند اما توانستند راه صحیح را تشخیص دهند و در آن راه که دفاع از ارزش‌های اسلام و انقلاب بود از جان خود هم گذشتند.

از موضوع سبک زندگی که بگذریم بسیج جامعه بانوان در سایر زمینه‌های فرهنگی چه برنامه‌هایی داشته و دارد؟

برپایی صدها نمایشگاه در سال در سراسر کشور با موضوعات مربوط به جنگ نرم، دفاع مقدس، شهدای زن و... از جمله اقدامات ما برای حضور بسیج جامعه زنان در عرصه فرهنگ است. معرفی ۷ هزار شهید زن کشور با هدف الگوسازی در جامعه و زنده نگهداشتن فرهنگ ایثار و شهادت از دیگر اقدامات قابل ذکر بوده و هست. برگزاری نمایشگاه حجاب و عفاف و حضور فعال در گروه‌های اجتماعی با هدف گسترش فرهنگ عفاف در جامعه هم از دیگر اقدامات فرهنگی این تشکل بوده است.

بررسی ۴۶۸ پروژه تحقیقاتی، تهیه و تدوین کتاب، تشکیل جلسات مطالعاتی زنان، بررسی مشکلات فراروی زنان و تهیه و ارسال مقاله‌های علمی و نمایه به سراسر کشور و چاپ کتابی با عنوان ترسیم موضوع زن و خانواده در بیانات مقام معظم رهبری نیز گامی مؤثر در تحقق جامعه اسلامی است.

فعالیت‌ها و خدمات شما عمدتاً ویژه بانوان است. زنان نیز مسئولیت‌های مختلفی بر عهده دارند از مادری و همسری گرفته تا تربیت فرزندان. در این زمینه‌ها چی فعالیتی داشتید؟

ما در بسیج جامعه زنان کشور در حوزه نگرشی زنان و خانواده به دنبال این هستیم که بتوانیم عدالت جنسیتی را پیگیر باشیم و در جامعه محقق کنیم. از نظر ما پرداختن به عدالت جنسیتی یک زیرساخت تمدنی است و برای آینده جامعه‌ساز است چرا که در ذیل این موضوع است که زنان می‌توانند نقش همسری و مادری و نقش‌های اجتماعی خودشان را ایفا کنند تا زمینه فعالیت‌های زنان بدون اینکه مزاحمتی هم برای نقش‌های دیگر داشته باشد ایجاد شود.

همچنین احیا و تقویت هویت زن مسلمان از برنامه‌های اصلی بسیج جامعه زنان است؛ نگاه ما به این موضوع یک نگاه راهبردی است که به دنبال عدالت جنسی، تمدن‌ساز است و می‌تواند یکی از زیرساخت‌های اصلی تمدن نوین اسلامی باشد و در بحث تحکیم بنیان خانواده نیز با توجه به آسیب‌های ناشی از تبلیغات سوء ماهواره‌ها و شبکه‌های اجتماعی که در فرهنگ خانواده‌ها تأثیرگذار بوده است، به کار آید که ما در این راستا با چاپ بورشور، ماهنامه و نشریاتی در جهت آگاه‌سازی و بصیرت‌دهی به مخاطبان گام برداشته‌ایم. معرفی زن مسلمان ایرانی به عنوان الگوی سوم شخصیت زن در جهان از موضوعات مهمی است که در حوزه زنان پیگیر هستیم و امیدواریم که بتوانیم این موضوعات را گفتمان‌سازی و محقق کنیم.

در جهت تربیت کودکان در راستای زندگی اسلامی بسیج جامعه زنان با راه‌اندازی ۲۳۰۰ مهد قرآن برای پرورش نسلی انقلابی دریچه‌ای رو به سوی جامعه‌ای متعالی گشوده است. تألیف پنج عنوان کتاب برای کودکان پنج ساله و پنج عنوان نیز برای کودکان پیش‌دبستانی، تولید یک لوح فشرده ترانه‌های کودک و راه‌اندازی سایت تخصصی از اقداماتی است که در جهت ترویج گفتمان اسلامی برای تربیت فرزندان از آن بهره گرفته‌ایم.

بانوی بسیجی

گفت‌وگوی «جوان» با «سیمین کوهستانی» معلم بسیجی که سبک زندگی اسلامی را در روستاهای محروم ترویج می‌کند

یک معلم جهادی همه‌فن حریف

هر ۷ دانش‌آموز این معلم بسیجی حافظ قرآن شدند

مبینا شانلو

«سیمین کوهستانی» معلمی بسیجی است که با حضور جهادی در روستای چمرکوه از توابع بخش کجور شهرستان نوشهر استان مازندران، تلاش کرد تا علاوه بر رفع بخشی از محرومیت اهالی روستا، سبک زندگی اسلامی را میان اهالی به ویژه دانش‌آموزان ترویج دهد. دغدغه این معلم بسیجی بعد از چهار سال گمنامی در کوه و کمرهای این منطقه محروم به گوشمان رسید. سربازی تمام برای ولایت که دغدغه ولی‌فقیه زمانش را در جاری ساختن سبک زندگی اسلامی شنید و راهی مناطق محروم شد. آنچه در پی می‌آید حاصل همکلامی ما با این معلم بسیجی است که از چگونگی آموزش قرآن و سبک زندگی اسلامی در یک منطقه محروم گفته است.

چطور شد حضور در مناطق محروم را برای ترویج سبک زندگی اسلامی انتخاب کردید؟

من سال‌ها در پایگاه بسیج فعالیت داشتم. به جرئت می‌توانم بگویم که سبک زندگی ایرانی- اسلامی را می‌توان در اردوهای جهادی مشاهده کرد، حتی اگر این اردوها یک روزه باشد. دغدغه من برای حضور در مناطق محروم از صحبت‌های پدرم آغاز شد. پدر به من گفت بسیاری پول می‌دهند و تجربه کسب می‌کنند اما هدف تو از حضور در مناطق محروم علاوه بر کسب تجربه که بعدها در خدمت همین مردم به کار می‌آید، این باشد که دنیای بچه‌ها را تغییر دهی. هر زمان دنیای این بچه‌ها را تغییر دادی، می‌توانی موفقیت را با تمام وجود حس کنی. من آن روز با خود عهد بستم که برای تغییر برخی سبک‌های فعلی زندگی ایرانی به سمت سبک زندگی اسلامی تلاش کنم.

در چند روستا تاکنون حضور یافتید و محور فعالیت‌های شما چیست؟

من پیش از این به ترتیب در روستاهای «چی کوه»، «ناصرآباد» و «فیروزآباد» بودم و از سال ۱۳۸۵، یعنی حدود ۹ سالی می‌شود که در این روستای چمرکوه هستم. علاوه بر آموزش و تعلیم به بچه‌ها به امور بهداشتی و آبادانی روستا هم کمک می‌کنم و در حال پیگیری و رفع نیازهای این روستا هستم. وقتی به عنوان یک معلم جهادی گام برمی‌داری، باید همه‌فن حریف باشی.

مهم‌ترین مشکل روستای چمرکوه چه بود؟

مهم‌ترین مشکل این روستا نبود آب آشامیدنی سالم است که متأسفانه هنوز هم بعد از پیگیری‌های زیاد به نتیجه مطلوبی نرسیده‌ام.

خانم کوهستانی! دغدغه شما از فعالیت‌های قرآنی در این روستاهای محروم چیست؟

به دنبال این بودم که علاوه بر پیگیری برای رفع محرومیت‌های روستا، اهالی را بیشتر با قرآن آشنا کنم و آموزه‌های قرآنی سبک زندگی اسلامی که دغدغه رهبری هم است را به آنها تعلیم دهم. به امید اینکه سبک زندگی دینی کمبودها را جبران کند زیرا معتقدم آموزه‌های دین مبین اسلام و همچنین فرهنگ غنی ایرانی ما الگوهای تمام عیاری برای سبک زندگی ارائه می‌کند. همانطور که می‌دانیم آداب و تربیت قرآنی از مدارس آغاز می‌شود. بچه‌ها دارای ضمیر پاکی هستند و این ما هستیم که باید الگوهای دینی را در زمینه مد، لباس، حجاب و همه چیزهایی که جوان و نوجوان احتیاج دارد و به سمت و سوی آنها گرایش دارد ارائه دهیم. اگر ما بتوانیم روی بخشی از جامعه به ویژه جوانان اثر بگذاریم دیگر بخش‌ها هم از این موضوع اثر می‌پذیرند. به طور نمونه معلم، طلبه، حقوقدان و به طور کلی هر کس در صنف خودش بتواند فرهنگ بسیجی را پیاده کند، مسلماً می‌تواند در آن محدوده موفق باشد.

حضور در مناطق محروم، مشکلات و سختی‌های خاص خود را دارد به ویژه برای یک خانم معلم بسیجی ۳۳ ساله، چطور با این مشکلات کنار می‌آیید؟

بسیجی کسی است که برای زنده نگهداشتن آرمان‌های انقلاب باید همواره در وسط میدان باشد. محرومیت روستا و شرایط سخت روستا باعث شده بود که کسی حاضر نباشد کار فرهنگی این مناطق را بر عهده بگیرد، اما من با اهدافی و برنامه‌ای که در ذهن داشتم، ماندم. دلم برای بچه‌های روستا می‌سوزد. امروز که نگاه می‌کنم می‌بینم تلاش‌هایم نتیجه داده است و همه مشکلاتی که تحمل کردم، بی‌حساب نبوده است. هر هفت دانش‌آموز من امروز حافظ قرآن شده‌اند و به طور طبیعی خانواده‌هایشان هم تحت تأثیر آنها قرار گرفته‌اند. آنها استعداد زیادی در حفظ شعر داشتند و توانستند در عرض سه ماه ۲ هزار بیت شعر را حفظ کنند. دانش‌آموزان من امروز دارای دو مقام کشوری هستند و در «جشنواره دریا» تندیس برترین شعر را گرفتند اینها انگیزه من را افزایش می‌دهد.

جدول

طراح: علیرضا سجادی فر ■ شماره ۴۶۸۵

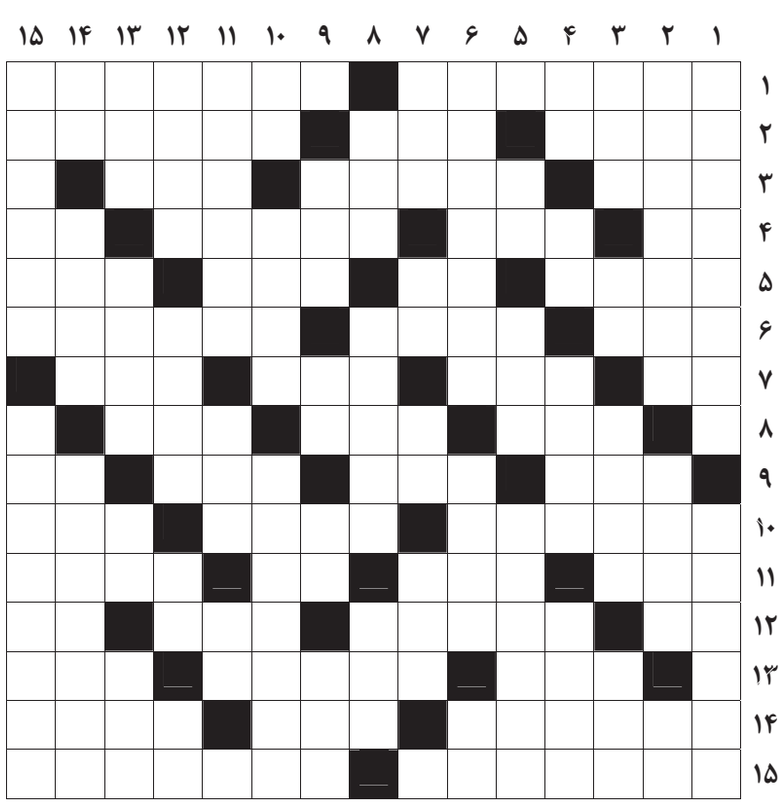

از راست به چپ

■ ۱- از قدیمی‌ترین کاخ‌های تخت جمشید- از اماکن تاریخی استان همدان ■ ۲- جانوری جنگلی- چین و شکن- سلسله‌ای که مرداویج مؤسس آن بود ■ ۳- طرز حرکت و اعمال شخص- آب جوش کن- پارچه راه‌راه ■ ۴- یازده- پول فلزی- دلاور و شجاع- پوزه ■ ۵- بزرگراهی در تهران- از رفته به جا می‌ماند- ظاهر ساختمان- امیدواری ■ ۶- اختیار کامل- شیر درنده- ملخ دریایی ■ ۷- پول ژاپن- دوات- ذره بنیادی- از بخش‌های اوستا ■ ۸- سنگ زیرین آسیاب در کشاکش دهر- حشیش- از حشرات مزاحم ■ ۹- صدا و آواز- گوسفند جنگی- نویسنده آلمانی یوسف و برادرانش- ناپیدا ■ ۱۰- به هم ساییدن- از اصول دین اسلام- ضربه‌ای در تنیس ■ ۱۱- ملکه تروا- مخزن بنزین خودرو- حرف انتخاب- قرار داده شده ■ ۱۲- انتها- از امراض جلدی- مردم قرآنی- آش ■ ۱۳- آسمان- مهاجم تیم‌ملی فوتبال ایران- بازنده شطرنج ■ ۱۴- از مراحل زراعت- بخشش بلاعوض- از ورزش‌های پهلوانی و سنتی مازندران ■ ۱۵- نویسنده موریانه و پرنده آبی- بخشی از طبقات فوقانی جو که در فاصله ۶۰ تا ۱۰۰ کیلومتری از سطح زمین قرار دارد

از بالا به پایین

■ ۱- سرزمین نقره لقب این کشور امریکای جنوبی است- همت گماشتن ■ ۲- معافیت موقت گمرکی- واحد شمارش درخت- صنم ■ ۳- استخوان- پیشوند روز و شب- زادگاه- بی‌خبر از گرسنه ■ ۴- ورزش مادر- دشنام- مرکز مرکزی- آرزوها ■ ۵- سرکه- بی‌نیاز و غنی- آب دادن فلزی درخشان روی فلز دیگر ■ ۶- سفر با این رفیق پایانش خوشایند نیست- معدن طلا و نقره- نی وارونه ■ ۷- نظرات انتخاباتی- مروارید- حرف همراهی- جای لباس ■ ۸- رودی در روسیه- آدمک ویترین- دریایی در غرب ترکیه ■ ۹- گرو گذاشتن- دویدن- حرف فقدان- نوعی کشت ■ ۱۰- رمق آخر- پیشوای مذهبی- از رودهای مهم چین ■ ۱۱- پیشقراول و پیشرو- چاپارخانه- از نهاد برآید ■ ۱۲- لاغر و ضعیف- جنگل کوچک- فلز رسانا- قدم یکپا ■ ۱۳- طایفه کوچ‌نشین- بیخ- دندان ناپایدار- موشواره رایانه ■ ۱۴- بنده و شما- رستگاری و رهایی از خطر- آخرین رئیس‌جمهور شوروی سابق ■ ۱۵- بیمناک- فرمانروای مقتدر

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری قرار دهید که در هر ردیف، ستون و مربع‌های کوچک سه در سه فقط یک بار به کار روند.

		۵	۱		۶			
	۴		۵		۹			
۹							۷	
			۳		۵			
۱		۷						۶
۶		۳						۹
				۳	۸	۴	۱	
				۴		۳		
	۸							

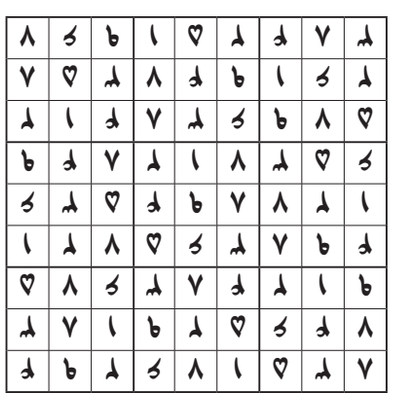

جدول کلمات متقاطع
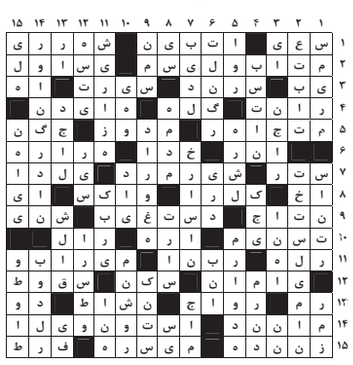
پاسخ جدول شماره ۴۶۸۴